

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkeztőnk háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-létér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hóra 1 " 20

Orvoshiány Makón

Minden ember, ki szívén viseli a város érdekeit, az be kell, hogy lássa, miszerint Makót a jövőben valódi közegészségügyi veszedelem fenyegeti. A gyógyszerészek jó része hadbavonult. A gyógyszer-táruk, ezek a fontos közegészségügyi intézmények, be vannak zárva. A meglevők nem tudnak megfelelni a közegészségügyi igényeknek most sem, járványoktól ugyszólván mentes időben. Mi lesz azonban akkor, ha a melegebb idő beálltával járványok lépnek fel, mitől tartani nagyon is lehet.

Most katonai, illetve kórházi szolgálatra beszólították a város három fiatalabb orvosát, köztük az egyik városi orvost is. Négy idősebb orvos maradt Makón, ebben a nagy városban, hol ezelőtt tíz orvos látta el a közegészségügyi szolgálatot. Mi lesz velünk, ha járvány úti fel fészket városunkban? E négy idősebb orvos, bár tudásuk, humánus gondolkodásuk és szorgalmuk előtt kalapot emelünk, nem fog tudni megfelelni a közegészségügyi igényeknek.

Annak oka, hogy a kormány így megfosztotta a várost a legfontosabb közegészségügyi faktóraitól, abban keresendő, hogy az orvosok 30 korona napidíj és ellátás mellett önként jelentkeztek kórházi szolgálatra. Ez az oka annak is, hogy beszólították a város egyik alorvosát is, ki tulajdonképpen itthon nélkülözhetetlen és visszaküldése érdekében a városnak minden követ meg kell mozdítani, akít a belügyi kormány semmi esetre sem hívott volna be, ha tudta volna, hogy hatósági orvos. És magának a behívott városi orvosnak sem lesz oka megbánni, hogy visszajön, mert itthon is keres annyit, mint Makótól távol valamely katonai kórházban kap.

Makóra most, mikor a város sebesült kórházakat tart fen, valóságos közegészségügyi csapás az orvoshiány. A múltban egyik fiatal orvos automobilon közlekedett, hogy eleget tegyen kötelességének. Mit fog azonban tenni a négy itthon maradt öregebb orvos, mikor ezeknek még kocsijuk sincs? Az erre a felet, hogy Makón nem fognak tudni megfelelni az egészségügy követelményeinek.

Elvitázhatatlan dolog tehát, hogy a hatóságnak tenni kell valamit az orvoshiány megszüntetésére. Elsősorban vissza kell kérni a behívott hatósági orvost, másodsorban eldönteni kell szükség es-

tén az itthon maradt orvosok rendelkezésére bocsátani, mert a közegészségügy kellő ellátása a hatóságnak legfontosabb kötelessége.

A világháború hírei:

Conrad az orosz támadásokról

Berlin, márc. 29.

Morath őrnagy, a „Berliner Tageblatt” katonai munkatársa, beszélgetést folytatott Conrad báróval.

Ausztria-Magyarország hatalmas defenzíváját — írja a többek között Morath őrnagy — a melyen Oroszország óriási seregei eddig kimerültek, rákényszerítettek szövetséges társunkra, miután ez ismételen galíciai és lengyel területen támadást intézett az oroszok ellen. Néma hősiesség küzd a Kárpátokban már hosszabb ideje a rettenetes tulerővel szemben. A nyilvánosság előtt még nem közismert dolog, hogy a háboru első stádiumában a 109 orosz gyalog- és 39 orosz lovashadosztály tulnyomó része az osztrák-magyar 40 gyalog- és 11 lovashadosztályra vetette magát, hogy azok széttiprása után Németország ellen forduljon. Nagy vitézséggel, a legsúlyosabb körülmények között patakokban ontották véréket szövetségesünk csapatai és a keleti hadszíntér akciójának nagy keretén belül teljesítették a rájuk váró feladatot: nyolc hónapon át feltartóztatták az ellenséget. Mint Galiciában, úgy az északi német hadszíntéren változás mutatkozik úgy a támadó, mint a védelmi hadviselésben. Ott is mindenkor az orosz tömegek azok, amelyek a legreményteljesebb német rohamokat visszazoritják.

A przemysli kirohanás

A legutóbbi przemysli kirohanásnál veszített tízezer emberre vonatkozólag illetékes helyről azt

a fölvilágosítást adják, hogy korántsem tízezer halotról van szó, hanem tízezer eltűnről, akinek nagyobb része a kimerültség miatt képtelen volt tovább menni és a visszavonulásnál természetesen az oroszok kezébe esett. Az ellenség fogságába került helyőrség kimutatásában 44.000 ember van kiténtve, ebből leszámítva a kirohanásnál eltűnt 10.000 embert, marad 34.000 katona, 45.000 hadiszolgálatra kötelezett munkás és 28.000 beteg, összesen 107.000 ember. Ennyi került kimutatásunk szerint az ellenség fogságába. Miután pedig az oroszok kimutatása szerint Przemyslben 117.000 foglyot ejtettek, világos, hogy a kirohanásnál veszteségként fölemelt 10.000 ember majdnem teljes számban élvo jutott az ellenség kezébe.

Przemysli orosz foglyok ismét fogságba estek a Kárpátokban

Ungvár, márc. 30.

Érdekes, hogy a legutóbbi harcokban számos olyan orosz katonát fogtunk el, a kik Przemyslben voltak hadifoglyok. A vár átadása után nyomban felszerelték őket és az uzsoi frontra vitték. Szabadságuk azonban nem tartott sokáig, mert itt újból elfogták őket.

A Kárpátokban némileg enyhültek a harcok

A harcok uzsoi környékén az eddigi szívóssággal folynak. A duklai depresszióban csapataink változatlan vitézségének sikerült a harcoknak némileg kritikuss fázisát legyőzni. Az oroszok ugyanis az Ondava és a Labore völgyében az utóbbi napokban igen hatalmas

és erőteljes támadásokat intéztek. Ezek a támadások nehéz harcokra vezettek, most azonban szünetelnek, mert az oroszok rendkívüli veszteségeket szenvedtek s most láthatóan pihenésre van szükségük pótlások és erősítések céljából. Ez a viszonylagos nyugalom kiterjed a völgyek közötti magaslatokra is, úgy hogy az itt számbajövő egész területen a harcokban bizonyos szünet állott be. Döntésről vagy a csata befejezéséről természetesen még nem lehet beszélni.

Bukovinában kisebb harcok folynak jó eredménnyel. Az arcvonal többi részén nincs jelentősebb esemény.

Bukovinai seregünk az orosz határon

Csernovic, márc. 30.

Támadásunk az egész vonalon kitartóan halad tovább. Ma már Bojánban is fogtak el csapataink oroszokat és tüzeink dél óta a Novosielicánál lévő ellenséges állásokat lövik.

Az oroszok támadása megtört a Kárpátokban

Bécs, márc. 30.

Roda-Roda, a „Neue Freie Presse” haditudósítója a következőket jelenti:

A duklai-depresszióban az utóbbi napokban beállott kritikus helyzet az ott küzdő osztrák és magyar csapatok hősiessége és kitartása következtében javunkra megváltozott. Az oroszok, akik úgy itt, mint a kárpáti front többi részein rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, vehemens támadásaikban megállásra kényszerültek. A megerősödséhez sok időre lesz szükségük. De ezzel a nagy kárpáti csatában, amelynek tartama beláthatatlan, épp oly kevéssé történt döntés, mint aLatorca és Ondava völgyében történt ellentállásunkkal. Itt a környező magaslatokon csapataink a leghevesebb orosz offenzívát hiúsítottak meg. Most már csak továbbra is arról van szó, hogy az oroszok egyáltalában tudnak-e és ha igen, milyen gyorsan tudnak tartalékokat forszírozott támadásaik keresztülvitelére hareba vetni.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

Szerbia és Bulgária

A szerbek és bolgárok között állandóak a esetpatók, amelyeknek ugyan nagyobb jelentőségük nincsen, de mind mélyebb teszik a két szláv nemzet között való elmentét és azokat a bolgárokat is, akik oroszbarátok voltak, elidegeníti az antántól. Ugy mint Bulgáriában, Görögország közvéleményében is napról-napra veszít tért az antánt politikája és kizártnak látszik, hogy a Venizelos-féle törekvések Görögország politikájának irányításában egyhamar szerepet játszassanak.

Harcok a Suez-csatornánál

Athén, márc. 30.

Hivatalos angol adatok alapján készült kairói jelentés szerint a Suez-csatorna-menti harcok hétfőn, március 22-én, a korai reggeli órákban kezdődtek El Kubir, a Szezzal szemközti megerősített angol őrhely mellett. Egy török csapatrészek sikerült meglepetés-szerűen egészen El Kubirig előrenyomulni. Hosszabb ütközet fejlődött ki, amelynek lefolyásáról az angol jelentés csak annyit közöl, hogy a török csapatok nyolc mérföldnyire a csatornától keletre táborot ütöttek és ott magukat nagy gyorsasággal elszáncolták.

Younghusband tábornok vezetése alatt álló angol osztagok másnap megtámadták a török csapatokat. Ugy látszik, hogy a Bir el Saba irányából a csatorna felé előrenyomult török földérítő osztagok sikerrel oldották meg földadatukat.

Nagy vihar a Dardanelláknál

Amsterdam, márc. 30.

A „Times” tenedoszi alkalmi levelezője írja e hó 23-iki kelettel, hogy a Dardanellák körül orkán-szerű szél dühöng. A tenger vize magasán áll. A Pireus és Tenedosz között közlekedő két görög hajó több mint 24 óra alatt tette meg a rövid utat. Az időjárás nagyon kedvezőtlen a flotta operációira, ami az angolokra és franciákra nézve két okból is hátrányos, mivel a törökök ezt az időt alaposan felhasználják a hiányok pótlására, ágyuk elhelyezésére és az erődök javítására.

Az egyesült angol-francia flotta tíz hajója horgonyoz a szigetelőtt. Az aknatakarítás veszedelmes munkája nagyon lassan halad. Egyelőre nem lehet megállapítani, hogy az operáció meddig szünetel, mert a vihar itt rendszeren tíz-tizenöt napig is eltart. Rendszeren az esztendő kilenc hónapjában dühöng a vihar a Dardanellák körül. Szél, esővel és hóval vegyest. Szélesend csak nagyrítján van a Dardanellák táján — írja a „Times” levelezője, — pedig a csatahajóknak a bombázásnál ilyen időre volna szükségére.

Amerika júniusra jósolja a béketárgyalások kezdetét

Amerikai lapok ugyszólván egyértelműleg annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy június közepéig meg fognak indulni a béketárgyalások. Az amerikai közvéleménynek is ez a meggyőződése, amit a legjobban bizonyít, hogy az amerikai értéktözsdek hangulata tartósan szilárd, a gabonatözsdek irányzata pedig egyre jobban ellanyhul.

A legmagasabb árban vásárolt szalonát, háziszappant és zsirt Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Összehívják a parlamentet

Mandátumok meghosszabítása. — Háború intézkedések.

Politikai körökben tudják, hogy az országgyűlésnek tavasszal is lesz egy háborus ülészaka. A kormány a képviselőház összehívását április tizennegedikére tervezi. Az ekkor kezdődő ülészakra a teendőknek három csoportja vár:

1. Gondoskodni kell az államháztartás folytonosságáról. A költségvetési év június 30-ikán véget ér. Kívánatos az exlectet vagy költségvetéssel vagy indennitással elkerülni. A kormány az ellenzéki pártvezérekkel folytatandó tanácskozásoktól teszi függővé, hogy melyik módot válassza. Mindenesetre azt, mely gyorsabb elintéztést ígér.

Hogy a közös kormányzat pénzügyi folytonosságának fentartására mi lesz a teendő, azt még csak az ezután tartandó közös miniszteri tanácskozáson fogják elhatározni. Delegációk kiküldése azonban, tekintettel az ausztriai parlamenti állapotokra, körülbelül kizártnak tekinthető.

2. Napirendre kerül a mandátumok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat. A meghosszabbítás határpontját valószínűleg nem fogják kalendárium szerint megállapítani. A kormány ugyanis honorálni akarja azt az ellenzéki részen felmerült óhajt, hogy közvetlenül a békekötés után, a leszerelés nagy zürzavarában lehetőleg ne legyen képviselőválasztás.

3. Lesznek az összeülő országgyűlésnek némely olyan feladatai, amelyeknek megoldását a háborus helyzet követeli. Ezeknek a feladatoknak egy része pénzügyi természetű lesz. Másik része a kivételes állapotokról szóló törvényeket fogja a gyakorlat során fölmerült további szükségességek szemmel tartásával kiegészíteni. Revidéálják a szállítási visszaélésekről szóló törvényszakaszt, szigorítani fogják.

Végül a delegációk kérdésével is foglalkozik majd a parlament.

Mind e javaslatok elfelése elé kerülnek előzetes jóváhagyás végett.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 31. Szerda. Róm. kath. Amosz. Protestáns Amosz. Görög-orosz márc. 18. Círil pk. Nap kel 5 óra 45 percor, nyugszik 6 óra 26 percor.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

A központi választmány ülése. Makóváros központi választmánya ma tartotta meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklété alatt ülését. A központi választmány ezen az ülésen Makóváros 1915. évre szóló országgyűlési képviselőválasztói névjegyzéket végleg megállapította. E szerint van Makón összesen 3701 választó és pedig az első szavazókerületben 1264, a másodikban 958, a harmadikban 918, a negyedikben 561 választó. A választók névjegyzékének egy példányát a belügyminiszterhez küldötték fel, másik példányát pedig a törvény értelmében a közjegyzőnél helyezték letétbe. A havi példány pedig a városnál maradt.

Katonai előléptetés. Dr. Adler Arthur makói ügyvédet, ki a háboru kezdete óta, mint a szegedi 5-ik honvédegyalegezd segédélemezési tisztje teljesít hadiszolgálatot, most élemezési tisztté léptették elő.

Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete holnap délelőtt 8 órakor Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart.

Sebesülteink és halottaink. A hadvezetőség által kiadott legutóbbi veszteségi kimutatás a következő makói, illetve esanádmegei katonák neveit tartalmazza: Naacs Ferenc 3. h. m. e. 8. sz. Makó sebesült, Nagy Ferenc szkv. 3. h. m. e. 7. sz. Makó sebesült, Nagy Gy. Márton 2. h. e. 2. sz. Nagylak sebesült, Oláh István örv. 3. h. m. e. 8. sz. Makó sebesült, Onya János 3. h. m. e. 12. sz. Nagylak sebesült, Pakurár Demeter 2. h. e. 2. sz. Sajtény sebesült, Pálffy Rudolf h. m. es. 5-IV. 3. gépfegyverosztaz Makó sebesült, Pap István 3. h. m. e. 6. sz. Makó sebesült, Pap István 3. h. m. e. 8. sz. Makó sebesült, Papp Antal 3. h. m. e. 8. sz. Makó sebesült, Papp Gyula Miklós szkv. 3. h. m. e. 6. sz. Makó meghalt, Pernecky Mátyás örv. 2. h. m. e. 12. sz. Csanádpalota meghalt, Petrovics Proka 3. h. m. e. 12. sz. Battonya sebesült, Pimmel Miklós 3. h. m. e. 8. sz. Magyarcsanád sebesült, Poják Mladin 2. h. m. e. 2. sz. Battonya sebesült, Popa György 2. h. m. e. 9. sz. Sajtény hadifogoly.

Közgyűlés a vármegyén. Csanádvármegye törvényhatósága április hó 7-én tartja meg Hervey István alispán elnöklésével

évnegyedes rendes közgyűlését. A törvényhatósági bizottsági tagoknak ma küldötték szét a közgyűlés tárgysorozatát.

Makói hős kitüntetése. Megirtuk már egy alkalommal Gilice István makói 46-os bakának, ki már hetek óta sebesülten fekszik nálunk a kórházban, azt a kitüntetését, mikor a haretéren tanusított hősiességeiért egyszerre kis és nagy vitézségi éremmel tüntettek ki. Most ezt a vitéz katonánkat felterjesztették az arany vitézségi éremmel való kitüntetés végett.

Elmarad a katonák husvétii ajándéka. A fronton küzdő katonák nem fognak hazulról husvétii ajándékot kapni, mert a hadvezetőség a rossz időjárás miatt elrendelte, hogy husvétii esomagoikat ne vegyenek föl a postán. Erre az intézkedésre a karácsonyi tapasztalás bírta rá az intéző köröket. A polgári lakosság akkor is rengeteg ajándékot küldött a katonáknak, de a többnyire ételeket tartalmazó esomagok a rossz utak miatt oly későn érkeztek a frontra, hogy már elromlottak. Mivel most még nehezebben járható az utak, a postacsomagok földadását meg kellett tiltani. A hadvezetőség kárpótlásul elhatározta, hogy kevéssel husvét után megengedi, hogy a polgárság nyári felszerelési tárgyakat, fehérneműt, dohányt és szivart küldhessen harcoló fiainak. Egyszerre csak bizonyos tábori posták számára lehet majd esomagot földadni. Az első tábori posta-csoport számára április 12-én fogadnak el esomagokat és pedig a következő számú tábori postákhoz: 6, 9, 11, 16, 20, 22, 25, 28, 34, 37, 39, 41, 43, 51, 54, 55, 56, 61, 64, 69, 76, 81, 83, 85, 101, 113, 116, 119, 121, 124, 125, 129, 133, 136, 141, 145, 151, 163, 170, 168, 160, 186, 187, 188, 202, 300, 101, 302, 303, 305, 307, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317, 318. Hogy a többi tábori postára, mikor lehet esomagot földadni, azt majd minden alkalommal idejében nyilvánosságra hozza a hadvezetőség.

A közegészség megóvása. Régi és rossz szokása az a makói nép egyrésznének, hogy elhullott baromfiat rendszerint az utcára dobja ki. Sokan különben ugyancsak cselekszik lábas jószágai hullájával is. A rendőrség most, mikor a háboru miatt különben is a járványok kitérésétől kell tartani, szigorú rendeletben hívja fel a lakosságot elhullott állataik elásására. A kik ezen intézkedés ellen vétének, azokat a jövőben a legszigorubban büntetik.

Az időjárás. A Meteor jelenté: Április 2-án, vagy közvetlen e körül esapadékos, szeles idő várható 11-12, 13-14 egymással ellentétes jellegűek lévén, változó időjárást vannak hivatva hozni, a bolygók részéről ezt fővetőleg száraz, 19. körül azonban hűvös, esetleg hideg idő várható, melynek hatáskörén tul enyhe, szeles, 30. körül több esapadékkal. Április változói napjai: 2. esapadékos; 6. szeles; 11. változó, szeles; 12. szeles, esetleg viharos; 13. derült, meleg; 14. szeles; 17. száraz; 19. hideg; tömörült napfoltok megjelenése esetére fagy is várható; 22. szeles; 29. és 30. körül több esapadék érvényesül. Jelenleg a Nap feltmentes s a feltjárásról itélve egyelőre vegyesen, tehát szóródott és tömörült foltok meg-

jelenését várhatjuk s igen valószínű, hogy április közepe felé már csak tömörült foltok jönnének elő, de ez csak valószínű következtetés abból, hogy a tél folyamán többnyire szóródottak voltak a foltok.

— **Ajánlat katonai bõrnemű cikkek szállítására.** Az aradi kereskedelmi és Iparkamara, melyhez Csanád vármegye is tartozik, közli, hogy nagymennyiségű katonai bõrnemű cikkek szállítására válik szükségessé a közeli hetekben. Az összes szállítási feltételek meg tudhatók az egyes ipartestületeknél egy héten belül. A pályázatokat április 10-ig kell benyújtani az ipartestületekhez. Az ajánlatban pontosan feltüntetendő, hogy milyen cikkek előállítására pályázik és hogy hetenként hány párt tud előállítani a csoport.

— **Nem tartják be az ebzárlatot.** Makó város rendõrkapitánya még március 19-én negyven napra terjedõ ebzárlatot rendelt el, melyet a közönség nem tart be és a kóbor ebek most is oly szabadon járnak a városba, mintha nem is volna ebzárlat. Ez oknál fogva ma a rendõrkapitányi hivatal szigorú hirdetményben közli a közönséggel, hogy ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyák a város belföldjében a városi gyepmester által befogatnak s befogatásuk után, ha a kutya tulajdonosa 24 óra alatt nem váltaná ki, úgy azok ki fagnak irtatni, ha pedig a befogott kutyákat a tulajdonosuk 24 óra alatt kiváltaná, úgy azokat a tulajdonos költségére a városi helyhatósági állatorvos által 90 napi megfigyelés alá fognak vonatni. A külterületen szabadon járó kutyák pedig azonnal ki fognak irtatni. Egyben pedig figyelmezteti az eb-tulajdonosokat, hogy ha kutyájukon veszettségre utaló gyanús tüneteket észlelnének, azt azonnal jelentsék be a rendõrkapitányi hivatalnál. Aki e rendelet ellen vét, kihágást követ el az 1888. évi VII. t.-c. 154. §-ának c) pontja értelmében 200 koronáig terjedhetõ pénzbüntetéssel fog sújtani.

— **Büntetés piaci visszaéléseért.** Makó város rendõrkapitánya Szilágyi Mihályt és Lichtensztejn Izsáknét azért, mert a piacon kívül drágábban vásárolt, 3-3 napi elzárásra és 60-60 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Drága turóslepény.** A rendõrség szigorúan ellenõrzi a piacot, hogy az áruba boesított kenyér vagy bármiféle sütemény megfeleljen a miniszteri rendeletben elõírt követelményeknek. Ma Imre Sándornét büntette meg, kit 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítelt, mert buza és árpaliszttól készített turós lepényt árult a piacon.

Szalonát, disznósirt, háziszappant

minden mennyiségben azonnali készpénz fizetés mellett vásárolunk, akinek eladó van, az jelentkezék

IRITZ MÁRTON FIAI
vaskereskedésében, Fõtér.

Ülések a városházán

A holnapi közgyűlés előkészítése

Egész délelelõtt folyt ma tanácskozás a városházán. Fontos ügyeket tárgyaltak, de nem hoztak olyan javaslatokat, a melyeneket várni joggal lehetett volna. A vármegye alispánja, mint azt lapunkban is ismertettük, a nehéz idõk felelõségétõl áthatva, rendeletet küldött a városhoz, melyben hivatkozva a fokozottabb termés igény nagy fontosságára, elrendelte, hogy a város kölesõn utján segítse azokat, a kik anyagi erõvel nem rendelkeznek, hogy földjüket bemunkálják. Másodsorban az alispán tudja azt, hogy az aratásra megfelelõ munkaerõvel nem rendelkezünk, aratógépeknek beszerzését követelte a város részérõl.

Ezekben a nagyfontosságú közgazdasági kérdésekben tárgyalt ma délelõtt elsõsorban az ugynevezett gazdasági bizottság, majd a városi tanács, végül pedig az állandó választmány, melynek hivatását képezte, hogy az alispán rendeletei ügyében a holnapi rendkívüli közgyűléshez határozati javaslatot terjesszen be.

A fontos ügyek tulajdonképpen már a gazdasági bizottságnál eldõltek. Ez a bizottság ugyanis abban a véleményben volt, hogy Makón pénz tekintetében oly bõségben vannak az emberek, hogy fölösleges a város részérõl a földek bemunkálására kölesõn. Ugyancsak fölöslegesnek mondotta ki a gazdasági bizottság az aratógépeknek beszerzését is, miután Makón igen sok gazdának van aratógépe.

Mikor a gazdasági bizottságnak határozata a tanács elé került, az azt egész terjedelmében magáévá tette, de még megtoldotta azzal, hogy a városnak nincs pénze arra, hogy egyeseknek kölesõnt folyósítson.

Erre már itt megjegyezzük, hogy egy pár év elõtt a fõvárosi sajtót az a hír járta be, hogy Makó az anyagi tönk szélén áll. Ekkor a városi tanács részint a meghurcoltatás ellensúlyozására, részint a valódi tényállás feltüntetésére végett közzétette, hogy Makó városa körülbelül másfél millió korona értékû vagyonnal rendelkezik. Mi ugy tudjuk, hogy ez a vagyon megvan. Ebbõl pedig telnek egy kis kölesõn is.

Harmadsorjában az állandó választmány tárgyalt. Azaz hogy nem tárgyalt, hanem magáévá tette az elõzõ két bizottság javaslatát.

Megvalljuk õszintén, hogy õrvendetes dolog, hogy nálunk a gazdasági bizottság, mely bizonyára elég tájékozott, azt állítja, hogy Makón fölösleges a földek bemunkálására kölesõnt folyósítani, mert az a jólétnek a jele. Mindennek dacára kimerjük azt mondani, hogy egy ilyen nagy városban a gazdasági bizottság sem ismerhet mindenkit. A sok ember között akadhat elvélve egynehány, ki rá lett volna utalva a kölesõn fölvetelére, mi által hozzájárulhatott volna a termés

fokozásához. Kár volt tehát ezt az elutasító javaslatot meghozni, mert így ki van zárva a lehetõsége annak, hogy valaki kölesõnt vehessen földjének bemunkálására igénybe.

Miután fokozottabb erõvel munkálnak be most minden talpalattnyi földet, így fokozottabb termés is várható. A termés betakarításánál sohasem káros, hanem elõnyös a több munkaerõ, így tehát a gép is. Nem lett volna tehát baj, ha egy-két aratógépet a város beszerzett volna is.

Ezekben ismertettük a bizottságok határozatait és nem látunk abban semmi veszedelmet, de böles elõrelátást, ha a holnapi rendkívüli közgyűlésen másként határoz a város képviselõtestülete.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(848)

98. fejezet.

Akinek bottal ütik a nyomát.

És ha azért szökött meg, hogy a pénzt megtarthassa magának, az se lenne éppen igen nagy baj. Legalább nem kell attól tartani, hogy engem elárul! Most neki is igen nagy oka van rettegni a rendõrségtõl.

Szappanos megkönnyebbülve lélegzett fel.

Majd ismét más oldalról kezdte szemlélgetni a dolgot. Hátha Korbaynak még nem volt alkalma idejöhetni? Hátha csakugyan nyomában van valaki?

— Ha így áll a dolog, akkor segítségére kell menni! mormogta magában. Ezt mint Del-Monte gróf is megtehetem! Ott voltam a tárlatban egy óra tájt és beszélhetek valamit én is a lopásról!

És amint így gondolkodott, egy furfangos terv szülemlett meg agyában. Minél jobban gondolkodott felõle, annál jobban tetszett neki.

Ravaszul mosolyogva befogatott és bekoesizván a városba, egyenesen a rendõrségi épület elé hajtatott.

— Mélyen tisztelt signora Bombini, kezdé nem minden esipőség nélkül, önökre most igen rossz napok járnak,

A rendõrfõnök szinte reszketett az izgatottságtól. A lopás felkavarta az egész város nyugalmát.

— Uram, egész oda vagyok! mondá. Eppen most jövök a minisztérielnõktõl! Elképzelheti, mi mindent nem kellett hallanom.

— Én istenem, mondá Del-Monte mintegy vigasztalólag, lopások mindenütt vannak...

— De kérem ilyen lopás! Olaszország ez által egyik legdrágább mükinesétõl fosztatott meg! Az ilyesmirõl tudomást vesz az egész világ s elítéli az itteni viszonyokat. Borzasztó az, hogy mennyire bánt engem ez a dolog.

— Hát ki tehet róla, hogy ilyen furfangos tolvajok vannak a világon! mondá Del-Monte mintegy vigasztalólag.

— Csak elesiphethök õt, akkor jó lenne minden!

(Folyt. köv)

Nyiltér*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, szomszédok, kik felejthetetlen édesapánknak

Id. Bence Istvánnak

f. hó 26-án történt végzettségétélénél megjelenni szívesek voltak és ezáltal fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton a gyászoló család hálás köszönetét.

Makó, 1915. március 30.

A gyászoló család.

*) E rovatban közlõttékért nem vállal felelõsséget a szerk.

Sárga füzvesszõt

ültetéshez megvételre keresek
DR. KISS PÁLNÉ.

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Deák Ferenc utcában levõ, jelenleg Várnai Sámuel által birt üzemeltetéseket bérletére.

A bérleti idõtartam folyó évi május hó elsejétõl kezdõdõ három év.

Zárt ajánlatok a hitközség jegyzõi irodájában április hó 10-ig adandók be.

Zsákoló munkásokat felvesz a Zeitler gözmalom Részvénytársaság.

Kiadó földek közel a városhoz!

Hagymának, szabadgyökérnek, dinnyének, lucernának. Tudakozódni lehet: **Irítz Samuel özv. cégénél.**

Szõlõ-karó

borovifából készítve fûrészelve és meghegyezve 160 cm. hosszú, az ára 1000 drb. 55 kor. Megrendelhetõ: **JELLINEK LIPOT** fake-reszkedõ Mezőkovácsházán.

Kinek jár segély?

című könyvecske, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanádvármegye részére

főraktárunkat
Iritz Sámuel özv.
cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Serfőződe Részvénytárs.

POÓR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón.

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, azeplő, májtoll, arc- és kézvróbaság és mindenféle bőrlisztátság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlíjtó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajlíjtó 1 korona. Alapszerzők több kiállításos és makói lettak díjazottak.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkeltőzötelt szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szöszlője is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvel

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fozva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenképp meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

J Á K S Ó Á D Á M

műszerész- és géplakatos

Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakit, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektró motorok, automobilonok, motor-kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveranyagok, varrógépek és gramafonokat. Elvállal: Házitelefonomok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szívesen 0-0 0-0 ad felvilágosítást. 0-0 0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.

Kinek jár hadisegély ?

Ez a kérdés jár most szájról-szájra a közönség között. Erre a kérdésre nehéz volna ezen a helyen megfelelni, de a férj háboru multával meg tud arra a kérdésre, — ha saját fényképét látja a hő-ök nagy arcképalbumában — hogy felesége megérdemelte-e a hadisegélyt ?

Megérdemli-e

az az asszony a hadisegélyt, ki nem áldoz néhány fillért, hogy háboruból visszatérő férjének örömet szerezzen? Erre a kérdésre is a férj van hivatva megfelelni, azért azon legyen minden asszony, nehogy rossz véleményt mondjon róla férje, még nem késő, hozza be akár katonára, akár civil fényképét kiadóhivatalunkba, hogy elhelyezhessük azt a hő-ök nagy arcképalbumában. Így nemes célt is szolgál, — mivel a tiszta jövedelmet a vörös-kereszt javára fordítjuk, — és férje is azt fogja mondani, hogy felesége megérdemelte

a hadisegélyt.

Még mindig fogad el a kiadóhivatal fényképeket a hő-ök arcképalbumába !

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján, Makón.